

## **POJASNILO V ZVEZI S 25. ČLENOM ZDDPO-2 (POJEM DRUGE OBLIKE ORGANIZIRANJA)**

**Pojasnilo DURS, št. 4200-66/2010, 8. 7. 2010**

Zavezanec je v zvezi z uporabo 25. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09 in 43/10) izpostavil vprašanje, ali se med »druge oblike organiziranja« po 25. členu ZDDPO-2 štejejo tudi vzajemni skladi (oz. lastniški deleži v vzajemnem skladu), ki so se v skladu z Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje – ZISDU-1 (Uradni list RS, št. 26/05 – UPB1, 68/05 – Odl. US: U-I-127/03-44, 92/07, 109/07 – popr. in 65/08) preoblikovali v vzajemne sklade iz investicijskih družb (ki so bile pred preoblikovanjem delniške družbe). V nadaljevanju odgovarjamo:

V prvem odstavku 25. člena ZDDPO-2, ki ureja izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev, je določeno, da se pri določanju davčne osnove zavezanca, ki ustvari dobiček iz odsvojitve lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, 50 % tega dobička izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je bil zavezanec, ki ustvari dobiček, udeležen v kapitalu oziroma pri upravljanju druge osebe tako, da je imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic v višini najmanj 8 % in znaša čas trajanja te udeležbe v kapitalu oziroma upravljanju gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja najmanj 6 mesecev in je v tem obdobju nepretrgoma za poln delovni čas zaposloval vsaj eno osebo. Po določbi drugega odstavka 25. člena ZDDPO se izguba iz odsvojitve lastniških deležev iz prvega odstavka tega člena ne prizna v višini 50 %.

Kot je navedeno, je *bistveni pogoj za uporabo 25. člena ZDDPO-2 kvalificirana udeležba zavezanca v kapitalu oziroma pri upravljanju druge osebe, tako da je zavezanec imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic najmanj v višini 8 %, in da znaša čas trajanja te udeležbe najmanj 6 mesecev*. Kvalificirana udeležba zavezanca po tem členu je neposredno imetništvo poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic, na podlagi katerih je zavezanec udeležen v kapitalu oziroma pri upravljanju druge osebe z najmanj 8-odstotnim deležem.

Pomeni, da pravica do izvzema dobička po navedeni določbi ZDDPO-2 velja le za odsvojitve finančnih naložb v kapital drugih oseb, ne glede na obliko organiziranja. To tudi pomeni, da finančne naložbe v dolžniške finančne inštrumente niso predmet obravnave po 25. členu ZDDPO-2.

V skladu z ureditvijo v ZISDU-1 je investicijski sklad podjetje, katerega edini namen je javno zbiranje denarnih sredstev fizičnih in pravnih oseb in nalaganje teh sredstev v vrednostne papirje in druge likvidne finančne naložbe po načelih razpršitve tveganj. Investicijski sklad se lahko oblikuje kot vzajemni sklad oziroma ustanovi kot investicijska družba (2. člen). Vzajemni sklad je investicijski sklad, oblikovan kot ločeno premoženje, ki je razdeljeno na enote, katerih vrednost je na zahtevo imetnika izplačljiva iz tega premoženja, in ki ga upravlja družba za upravljanje (9. člen). Vzajemni sklad lahko oblikuje samo družba za upravljanje, tako da sprejme pravila upravljanja vzajemnega sklada in da s skrbnikom sklene pogodbo o opravljanju skrbniških storitev (115. člen).

Vzajemni sklad je torej ločeno premoženje in nima lastnosti pravne osebe ter ni samostojni subjekt obdavčitve oziroma ni zavezanec po ZDDPO-2.

Nadalje je v ZISDU-1 določeno, da pravna oziroma fizična oseba postane lastnik sorazmernega dela premoženja vzajemnega sklada z vplačilom investicijskega kupona vzajemnega sklada (112. člen). Investicijski kupon vzajemnega sklada je po določbi 126. člena ZISDU-1 vrednostni papir, katerega izdajatelj je družba za upravljanje, ki se glasi na eno ali več enot premoženja vzajemnega sklada in ki daje imetniku investicijskega

kupona pravico od družbe za upravljanje zahtevati izplačilo vrednosti ustreznih enot premoženja vzajemnega sklada, pravico do izplačila sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije vzajemnega sklada in pravico do izplačila sorazmernega dela čistega donosa od naložb vzajemnega sklada, če pravila upravljanja vzajemnega sklada tako določajo.

Glede na navedene značilnosti vzajemnih skladov oziroma investicijskih kuponov vzajemnih skladov imajo investicijski kuponi vzajemnih skladov značaj dolžniških vrednostnih papirjev, kot izhaja tudi iz 25. v povezavi s 26. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov – ZTFI (Uradni list RS, št. 67/07, 100/07 – popr., 69/08 in 40/09).

**Na podlagi navedenega zaključujemo, da se vzajemni skladi ne štejejo za »druge oblike organiziranja« za namene uporabe 25. člena ZDDPO-2.**